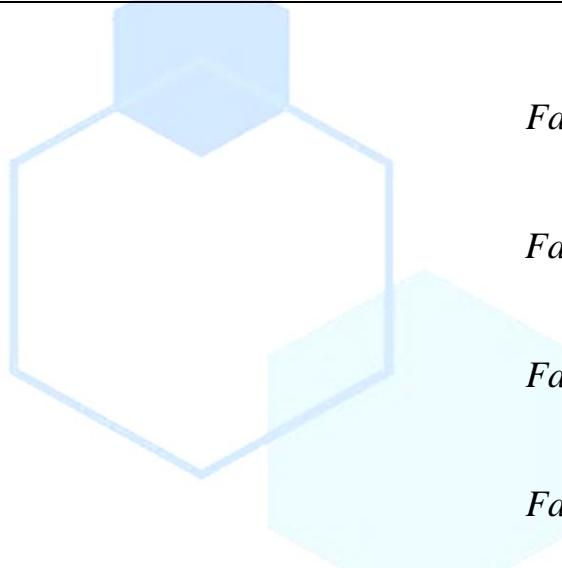

DARS JARAYONIDA QO'SHIMCHA MANBALARDAN FOYDALANISHGA QO'YILGAN TALABLAR

Ashurova Diloram Tolibovna

Farg'ona Politexnika instituti akademik litseyi

Rus tili va adabiyoti o'qituvchisi.

Abdujabbarova Dinara Zakirovna

Farg'ona Politexnika instituti akademik litseyi

Ingliz tili o'qituvchisi.

Kimsanova Shoxista Shuxratjon qizi

Farg'ona Politexnika instituti akademik litseyi

Ingliz tili o'qituvchisi.

Baxodirova Mashxura Baxodirovna

Farg'ona Politexnika instituti akademik litseyi

Ona tili va adabiyot o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz darslar davomida qo'shimcha resurslardan foydalanish talablarini ularning o'quvchilarning o'rganishi va faolligiga ta'sirini maksimal darajada oshirish uchun kerak bo'ladigan ishlarni o'rganamiz.

Kalit so'zlar: dars jarayoni, qo'shimcha manbalar, dars rejasi, qo'shimcha resurslar, ko'nikmalar, qo'llanma.

Qo'shimcha resurslarni darslarga kiritish o'quvchilarning o'rganish tajribasini sezilarli darajada oshirishi va o'qituvchilarni o'quvchilarni jalg qilish va mavzuni chuqur tushunish uchun qimmatli vositalar bilan ta'minlashi mumkin. Biroq, bu resurslardan samarali foydalanish puxta rejalshtirishni, o'quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishni va o'quv maqsadlariga moslashishni talab qiladi. Qo'shimcha manbalarni darsga kiritishdan oldin o'qituvchilar aniq o'quv maqsadlariga ega bo'lislari kerak. Ushbu maqsadlar darsning mo'ljallangan natijalarini qo'llab-quvvatlaydigan tegishli manbalarni tanlashda qo'llanma bo'lib xizmat qiladi. Qo'shimcha manbalar o'quvchilar egallashi kutilayotgan aniq tushunchalar, ko'nikmalar yoki bilimlarga mos kelishi kerak. Tanlangan qo'shimcha manbalar o'quv rejasiga va darsda o'tiladigan mavzularga mos kelishi muhim. Resurslar mavjud o'quv materiallarini to'ldirishi va talabalarga mavzuni chuqurroq tushunishlarini ta'minlashi kerak. O'qituvchilar resurslar darsga qo'shimcha qiymat berishini va umumiyligi o'rganish tajribasiga hissa qo'shishini ta'minlashi kerak. Qo'shimcha manbalarni tanlashda o'qituvchilar ushbu materiallarning barcha talabalar uchun ochiqligi va tengligini hisobga olishlari kerak. Inklyuziv bo'lgan va turli xil ta'lim ehtiyojlarini, jumladan, nogiron yoki til to'siqlari bo'lgan talabalarni qondiradigan resurslarni tanlash muhimdir. O'qituvchilar barcha talabalar qo'shimcha resurslardan foydalanishlari

uchun muqobil formatlar yoki turar joylarni taqdim etishlari kerak. Qo'shimcha resurslarni birlashtirish muammosiz va maqsadga muvofiq bo'lishi kerak. O'qituvchilar o'quvchilarning faolligi va tushunishini oshirish uchun ushbu resurslarni darsga qanday va qachon kiritishni rejalshtirishlari kerak. Resurslar mavjud ta'lif strategiyalari va faoliyatini to'ldiradigan tarzda birlashtirilishi kerak, talabalar uchun yaxlit va izchil ta'lif tajribasini yaratadi. Dars davomida qo'shimcha manbalardan foydalanishning asosiy talablaridan biri o'quvchilarning faolligini va o'zaro munosabatlarini rivojlantirishdir. Resurslar interaktiv, qiziqarli va o'quvchilarning qiziqishlari va tajribalariga mos bo'lishi kerak. O'qituvchilar o'quvchilarni resurslardan foydalanishda faol ishtirok etishga, savollar berishga, xulosalarni muhokama qilishga va mazmunni chuqur tushunish uchun tengdoshlari bilan hamkorlik qilishga undashlari mumkin. Talabalarning o'rghanishini baholash va qo'shimcha manbalardan foydalanish bo'yicha fikr-mulohazalarni bildirish ushbu materiallarning samaradorligini baholash uchun muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar o'quvchilar tomonidan manbalar orqali taqdim etilgan tarkibni tushunish va qo'llashni o'lchaydigan baholashlarni o'z ichiga olishi kerak. Tlabalarga ularning o'rghanishiga yo'l-yo'riq ko'rsatish va ular duch kelishi mumkin bo'lgan har qanday noto'g'ri tushunchalar yoki qiyinchiliklarni bartaraf etish uchun fikr-mulohazalar berilishi kerak..Qo'shimcha manbalar dars yoki bo'limning o'quv maqsadlariga mos kelishi kerak. Ular o'rgatilayotgan tushunchalarni qo'llab-quvvatlashi va yaxshilashi va talabalarga kerakli ta'lif natijalariga erishishga yordam berishi kerak. Resurslar yoritilgan mavzuga mos kelishi va tabiatan haqiqiy bo'lishi kerak. Ular talabalar bilan rezonanslashadigan va mazmunni yanada mazmunli va qiziqarli qiladigan haqiqiy misollar, amaliy tadqiqotlar yoki ilovalarni taqdim etishlari kerak.Qo'shimcha resurslar barcha talabalar, shu jumladan turli xil o'rghanish ehtiyojlari va qobiliyatlari bo'lgan talabalar uchun ochiq bo'lishini ta'minlash. Resurslardan barcha talabalar foya'da olishini ta'minlash uchun muqobil formatlar yoki turar joylarni taqdim etishni o'ylab ko'ring.Qo'shimcha manbalar darsda qo'llaniladigan o'qitish strategiyalari bilan uzluksiz birlashtirilishi kerak. Ular o'qituvchi tomonidan qo'llaniladigan o'qitish usullari va faoliyatini to'ldirishlari va umumiyligi ta'lif tajribasini oshirishlari kerak.Talabalarning faolligi va interaktivligini rag'batlantiradigan resurslarni tanlang. Interfaol vositalar, multimedya resurslari, simulyatsiyalar va amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning o'quv jarayonida faol ishtirok etishiga va mazmunini chuqur anglashiga yordam beradi.Talabalar bilimini qo'llab-quvvatlashda qo'shimcha resurslarning samaradorligini baholashning aniq mezonlarini belgilang. Talabalarning manbalarni tushunishi va ishtirokini o'lchash uchun baholash yoki fikr-mulohaza mexanizmlarini kiritishni ko'rib chiqing. Qo'shimcha resurslardan axloqiy tarzda foydalanishini va mualliflik huquqi qonunlari va adolatli foydalanish qoidalariga muvofiqligini ta'minlang. Darsda foydalanilgan mualliflik huquqi bilan himoyalangan materiallar uchun tegishli ruxsatnomalar yoki litsenziyalarni oling.

O'qituvchilarga o'z darslariga qo'shimcha resurslarni samarali integratsiya qilish uchun o'qitish va malaka oshirish imkoniyatlarini taqdim etish. Ularni turli xil resurslarni tanlash, moslashtirish va pedagogik jihatdan asosli tarzda amalga oshirish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlar bilan jihozlash. Ushbu talablarga rioya qilgan holda, o'qituvchilar o'z o'quvchilarining turli ehtiyojlarini qondiradigan va umumiy ta'lif natijalarini yaxshilaydigan qiziqarli, inklyuziv va samarali o'rganish tajribasini yaratish uchun qo'shimcha resurslardan foydalanishlari mumkin.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, dars davomida qo'shimcha resurslardan foydalanish o'quv tajribasini boyitishi, turli xil ta'lif ehtiyojlarini qondirishi va o'quvchilarining faolligi va tushunishini rivojlantirishi mumkin. O'quv maqsadlariga mos keladigan, o'quv dasturiga mos keladigan, foydalanish imkoniyati va tenglikni ta'minlaydigan, o'qitish bilan u兹viy ravishda integratsiyalashgan, o'quvchilarining faolligi va o'zaro munosabatini rag'batlantiradigan, baholash va qayta aloqa mexanizmlarini o'zida mujassam etgan resurslarni sinchkovlik bilan tanlab, o'qituvchilar o'qitish va o'rganishni yaxshilash uchun qo'shimcha resurslardan samarali foydalanishlari mumkin. natijalar. Turli resurslarni o'zlashtirish va ularni o'ylangan holda darslarga kiritish barcha o'quvchilar uchun foydali bo'lgan dinamik va boyituvchi o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O.S. Radjabov, A.A. Temirov, M.R. Avezova Kriterii otsenki delovoy aktivnosti predpriyatiya // "Globallashuv jarayonida korporativ boshqaruva: muammo va yechimlar" ilmiy maqolalar to'plami (Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallar to'plami). Toshkent-2019. -S. 248-250
2. Temirov A., Sohibiddinov A. "Mamlaktimiz ta'lif tizimida axborot kommunikatsiya va innovatsiyon texnologiyalardan foydalangan holda bilim olish" // "WORLD SOCIAL SCIENCE" // 15-16 bet.
3. Abidova F. Sh., Xamrokulova G. T., Temirov A. A. ALGORITM BblSTROGO STROKOVOGO SOPOSTAVLENIYa SETEVbIX SISTEM OBNARUJENIYa VTORJENIY //Mirovaya nauka. - 2019. - №. 4. - S. 170-177.
4. Belozubov A.V. Sistema distansionnogo obucheniya Moodle: Uchebno metodicheskoe posobie SPb.: SPbGU ITMO, 2007. — 108 s.
5. A.A. Temirov, H.R. Salimova. Pedagogik kadrlarni tayyorlashda zamонавиу axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish // "Axborot- kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish sharoitida innovatsiyalar" mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman ma'ruzalar to'plami. Qarshi -2019. -B. 170-171